

اهداف انکشافی پایدار

با به پایان رسیدن میعاد زمانی برای تطبیق اهداف انکشافی هزاره (MDGs)، اهداف انکشافی پایدار (SDGs) منحنیث آجندای انکشافی جهانی برای پانزده سال آینده (2016 – 2030) ترتیب و مورد تائید کشورهای عضو سازمان ملل متحد قرار گرفته است. این اهداف شامل (17) هدف، (169) تارگیت و (217) شاخص میباشد.

جمهوری اسلامی افغانستان منحنیث عضو سازمان ملل متحد، متعهد به تطبیق اهداف انکشافی پایدار بوده و بتاسی از مصوبه شماره (16)، فقره (4) مورخ (1394/07/20) شورای عالی وزیران، وزارت اقتصاد موظف گردیده تا از روند کاری، هماهنگی و تطبیق موثر اهداف انکشافی پایدار (SDGs) نظارت و ارزیابی نموده و گزارشات منظم چگونگی تطبیق آن را بصورت سالانه ترتیب و به شورای عالی وزراء و از طریق مراجع دیپلوماتیک به مجمع سازمان ملل متحد ارائه نماید.

اهداف انکشافی پایدار مهمترین آجنداء انکشافی کشور برای یک و نیم دهه آینده تاثیرات قابل ملاحظه بالای زندگی افغان ها خواهد گذاشت. سطح زندگی مردم بطور مستقیم منوط به موفقیت ما در راستای تطبیق این اهداف میباشد. به هر اندازه که در تطبیق این اهداف موفقتر عمل نمائیم، به همان اندازه به زندگی مرفع و بهتر دست خواهیم یافت.

اهداف انکشاف پایدار افغانستان (A-SDGs)

در سال ۲۰۱۵ رهبران ۱۹۳ کشور جهان به منظور مقابله با چالش های آینده مانند قحطی، خشکسالی، جنگ ها، آفات و فقر که مناطق وسیع جهان را در بر می گرفت، کردهم آمدند.

رهبران جهان می دانستند که منابع کافی برای تغذیه در سطح دنیا وجود دارد، اما مساویانه تقسیم نمی شود. آنان درک کرده بودند که ادویه برای اچ آی وی (HIV) و سایر امراض وجود دارد اما هزینه آن بلند است. حوادث طبیعی مانند: زلزله ها و سیلاب ها اجتناب نا پذیراند، اما تلفات بلند ناشی از آن حوادث اجتناب نا پذیر نیست. رهبران همچنان دانسته بودند که میلیاردها نفر در سراسر جهان آرزو مشترک برای رسیدن به آینده بهتر دارند. بنا براین کشورهای جهان برنامه مشترکی را زیر نام

"اهداف انکشاف پایدار (SDGs) ایجاد نمودند تا به مشکلات جهانی رسیدگی صورت گیرد.

این برنامه جهانی دارای ۱۷ هدف بوده که دور نمایی وضع بهتر را در ۱۵ سال آینده در نظر گرفته است و شامل نجات از فقر و گرسنه‌گی، مصئونیت از اثرات بد تغییرات اقلیمی و سایر موارد می باشد.

1- محور فقر

از بین بردن فقر شدید با همه اشکال آن، الی سال 2030 رهبران جهان در سال ۲۰۰۰ متعهد شدند، تا سال ۲۰۱۵ تعداد افرادی را که در فقر شدید زندگی می کنند، به نصف برسانند. این در پرنسپ یا اصول یک هدف مشخص و بزرگ است، اما هنوز معتقد استیم که این کار در حال انجام شدن و قابل تعمیم است. اکنون وقت آن فرا رسیده آنچه را که آموخته ایم روی آن کار کنیم و فقر را کاملاً از بین ببریم. هر چندکه بیش از هشتاد میلیون نفر در سراسر جهان هنوز هم با هزینه کمتر از ۱/۲۵ دالر زندگی روزمره شان را به پیش می برند و تعداد جمعیتی که در فقر شدید زندگی میکنند، برابر با جمعیت کل اروپا است.

2- از بین بردن گرسنه‌گی

پایان دادن به گرسنه‌گی، تأمین مصئونیت غذایی، بهبود تغذیه و ترویج زراعت پایدار در ۲۰ سال اخیر، گرسنه‌گی تقریباً به نصف کاهش یافته است. بسیاری از کشورهای که از قحطی و گرسنه‌گی رنج می بردند، اکنون می توانند ضروریات غذایی افراد آسیب پذیر جامعه خویش را برآورده سازند که این یک دستاورد بی مانند است. اکنون میتوانیم در همکاری با هم به پیش برویم تا گرسنه‌گی و سوء تغذیه را به طور نهایی و دایمی از بین ببریم !.

ما باید، فعالیت های مانند: رشد زراعت پایدار و حمایت از دهاقین کوچک را افزایش دهیم. هرچند این یک راه بسیار دراز است، اما تحقیق نشان می دهند که هنوز از ۹ نفر یک نفر آن در سطح جهان شب ها با شکم گرسنه به خواب می روند و باید در زمینه تلاش مزید صورت گیرد، تا میزان گرسنه‌گی تا سال 2030 کاهش یابد.

3- صحت و زندگی

حصول اطمینان از زندگی سالم و ترویج تندرستی برای همه در تمام ابعاد زندگی ما همه می دانیم که داشتن صحت خوب چه اندازه در زندگی ما مهم و اثرگذار است. صحت به ما کمک می کند تا از زندگی لذت ببریم و قادر به انجام کار و وظیفه شویم.. به همین منظور هدف ما این خواهد بود که تا مطمئن شویم، هر شخص تحت پوشش خدمات صحتی قرار گرفته به ادویه و واکسین های حفاظتی و مؤثر دسترسی داشته باشد .

۲۵ سال پیش، از اهداف انکشاف پایدار، قدم های بزرگی برداشته است، مرگ و میر کودکان و همچنان مادران بیش از نصف کاهش یافته است. در عین حال آمار برخی دیگر از واقعات خیلی بالا رفته است. مانند این که ۶ میلیون کودک هنوز هر سال پیش از رسیدن به سن پنج ساله گی، زندگی خود را از دست می دهند.

4- آموزش با کیفیت

حصول اطمینان از آموزش مساوی و همه شمول، ترویج فرصت های آموزشی دایمی برای همه نخستین پیامد بد در حوزه معارف، فقر، نبردهای مسلحانه و دیگر حالات اضطراری در سراسر جهان می باشد که بسیاری از کودکان را از رفتن به مکتب دور نگه داشته است. بررسی ها نشان می دهد که کودکان خانواده های فقیر چهار برابر بیشتر نسبت به کودکان خانواده های ثروتمند از مکتب محروم مانده اند.

خبر خوب این است که از سال ۲۰۰۰ تا به کنون پیشرفت های زیاد در مورد ارائه خدمات تعلیمی در مرحله ابتدایی، در سراسر جهان به همه کودکان صورت گرفته است. مجموع ثبت نام ها در مکاتب مناطق در حال توسعه، به 91% میرسد. با سنجش سطح این مکاتب دریافتیم که وضعیت تعلیمی در درجه خوب قرار دارد، اما باید سعی گردد تا سطح بهتری را برای همه کودکان فراهم سازیم تا به اهداف تعلیم ابتدایی، ثانوی، آموزش حرفه ای با هزینه قابل پرداخت و دسترسی به تحصیلات عالی ... نایل گردیم.

5- تساوی جنسیتی

دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمندسازی تمام زنان و دختران ما می توانیم از پیشرفت های بزرگی که راجع به تغییرات در بخش جندر به معنی واقعی آن در سطح جهان صورت گرفته، به افتخار از آن یاد آوری نماییم. اما این تغییر به نحوی از انحاء تحت تأثیر سیاست ها قرار گرفته است. زیرا میدانیم که زنان و دختران از هر لحاظ هنوز هم در عرصه های مختلف قسماً عقب مانده اند.

هنوز هم نابرابری های شدید در کار و مزد زنان و دختران وجود دارد، مراقبت زنان از کودکان و کارهای خانه بدون پرداخت مزداست. همچنان تبعیض در تصمیم گیری های عمومی وجود دارد. اما زمینه های وجود دارد که نوید دهنده برای آینده بهتر آنان است. مانند این که در حال حاضر در مقایسه با سال ۲۰۰۰ دخترانی بیشتر در مکاتب شامل هستند. در اکثر مناطق در عرصه تعلیم ابتدایی تساوی جنسیتی رعایت شده و فیصدی زنانی که در برابر کارشان معاش می گیرند، نیز افزایش یافته است. اهداف انکشاف پایدار، دسترسی کامل به این دستاوردها می باشد، تا اطمینان حاصل شود که تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا به پایان رسیده است.

6- آب پاک مصوون

حصول اطمینان از دسترسی به آب پاک و مدیریت پایدار آب و تخلیه فاضلاب برای همه هر فرد روی زمین مستحق آن است تا به آب آشامیدنی پاک و مصوون الی سال ۲۰۳۰ دسترسی داشته باشد. در حالی که برای اکثر مردم آب صحی آشامیدنی و سیستم تخلیه فاضلاب فراهم گردیده است، اما برخی دیگری از آنها هنوز محروم اند. کمبود آب در سراسر جهان بیش از ۴۰ فیصد مردم را متأثر ساخته است. این آمار در نتیجه تغییرات اقلیمی روبه افزایش است. اگر این رویکرد ادامه یابد، تا سال ۲۰۵۰ حداقل 1 الی ۴ نفر ممکن از اثر کمبود تدریجی آب متأثر شود. ما می توانیم راهکارهای مناسب را ایجاد نماییم اگر تشریک مساعی بین المللی در زمینه بیشتر گردد. حفاظت از زمین های مرطوب، باتلاق، رودخانه ها و شریک ساختن تکنالوژی پاکسازی آب، نیز می تواند ما را به سوی دسترسی به هدف نزدیک ترسازد.

7- انرژی پاک و ارزان

اطمینان از دسترسی به انرژی با قیمت مناسب، قابل اطمینان، پایدار و مدرن برای همه بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۰ تعداد افرادی که دسترسی به انرژی برق داشتند به 1.7 میلیارد نفر در جهان افزایش یافته است که این پیشرفت یک جهش را نشان داده و قابل ملاحظه می‌باشد. با افزایش نفوس در جهان، مردم بیشتر به انرژی ارزان نیاز دارند، تا با استفاده از آن، خانه، جاده، تلفن، کامپیوتر و کارخانه‌های شان را روشن نموده و از آن در زندگی روزمره استفاده نمایند. سوال اصلی این است که چطور بتوانیم انرژی پاک را بدست آریم؟ تا سوخت‌های فسیلی و انتشار گازهای گلخانه‌ای، تغییرات شدیدی را در اقلیم ایجاد نه کند و منجر به مشکلات بزرگی در هر قاره نه شود!

ما می‌توانیم دارای انرژی بیشتری باشیم تا با سرمایه‌گذاری بالای منابع انرژی پاک، مانند: انرژی آفتابی، آبی، بادی، نیازمندی‌های خود را برآورده نموده و با استفاده از انرژی برق از تخریب محیط زیست محافظت و جلوگیری نمایم.

8 - کار مناسب و رشد اقتصادی

ترویج رشد اقتصادی پایدار، فراگیر، اشتغال کامل و شایسته برای همه رشد اقتصادی یکی از موضوعات مهم است. زیرا در این حالت مردم دارای وظایف، معاش یا دستمزد کافی می‌باشند، تا از آن طریق بتوانند از خود و خانواده‌ها حمایت کنند. خبر خوب این است که طبقه متوسط در سراسر جهان در حال رشد هستند- در ۲۵ سال گذشته در کشورهای در حال توسعه، نفوس طبقه متوسط تقریباً سه برابر زیاد شده که این رقم بیش از یک بر سوم حصه نفوس کل جهان است. امروز، رشد کاریابی یا فرصت‌های کاری در برابر افزایش یا رشد نیروی کاری هماهنگ نیست. بنا برآن، ما می‌توانیم پالیسی‌ها را ترویج دهیم که فرصت‌های کسب و کار را ایجاد کند. ما می‌توانیم کارهای اجباری، بردگی و قاچاق انسان را از بین ببریم. ما مصمم هستیم، تا سال ۲۰۳۰ اشتغال کامل و شایسته را برای همه زنان و مردان در سراسر جهان مساعد سازیم.

9 - صنعت، نو آوری و زیرساخت ها

ایجاد زیر ساخت‌های مقاوم، ترویج صنعت پایدار، جامع و نو آوری برای آینده پیشرفت‌های تکنیکی ما را در حل چالش‌های بزرگ، مانند اشتغال زایی و رسیدن به انرژی کافی کمک می‌نماید. به گونه‌ی مثال جهان بیشتر از هر زمانی دیگر با استفاده از اینترنت باهم وصل شده است و باهم در ارتباط هستند. به هر اندازه‌ی که ما باهم وصل شویم و ارتباطات ما بیشتر شود، به همان اندازه از دانش و تجربیات دیگران مستفید می‌شویم. هرچند نزدیک به چهار میلیارد انسانی که اکثریت آنان در کشورهای رو به توسعه زندگی می‌کنند، هنوز به اینترنت دسترسی ندارند. بنابراین، هر اندازه‌ی که روی خلاقیت یا نو آوری‌ها و زیربناها سرمایه‌گذاری صورت گیرد، به همان اندازه به سود همه ملت‌هاست. از میان برداشتن خلی دیجتالی، ترویج صنعت پایدار، سرمایه‌گذاری بالای تحقیقات علمی، راه‌های مهم رسیدن به توسعه پایدار محسوب می‌گردد.

10- کاهش نابرابری

کاهش نابرابری در سطح ملی و بین‌المللی اصطلاح قدیمی است که می‌گویند: ثروتمند، با گذشت هر روز ثروتمندتر می‌شود و فقیر، فقیرتر. این تفاوت هیچ‌گاه به این اندازه واضح نبوده است. ما باید پالیسی‌های جدید بسازیم تا برای همه فرصت‌های یکسان بدون در نظر داشت این‌که آنها کی هستند و از کجا آمده‌اند، فراهم کنیم. بدون شک نابرابری در عایدات یک معضل جهانی است که نیازمند راه‌حل‌های جهانی می‌باشد.

به این معنی که، قوانین بازار مالی و ادارات را در سطح ملی و بین‌المللی بهتر بسازیم، کمک‌های انکشافی را به محلاتی که نیاز است بفرستیم و مردم را در قسمت مهاجرت‌های مصوون کمک کنیم، تا بتوانند به فرصت‌های لازم دسترسی پیدا کنند. به این ترتیب و با این رویکرد می‌توانیم مسیر اصطلاح قدیمی را تغییر دهیم و جهان نو را مبتنی بر عدالت ایجاد کنیم.

11- شهرها و جوامع پایدار

شهرهای فراگیر، مصوون، انعطاف پذیر و پایدار همانگونه که شما میدانید، مردمها به دلایلی ترجیح می دهند، در شهرها زندگی کنند. در حال حاضر بیشتر از نیم نفوس جهان در شهرها زندگی می کنند. این آمار تا سال ۲۰۵۰ دو بر سه برابر افزایش خواهد یافت و شهرها بزرگتر می شوند. در سال ۱۹۹۰ فقط "ده بزرگ شهر" با ده میلیون باشند و وجود داشت. اما این رقم در سال ۲۰۱۴ به بیست و هشت بزرگ شهر با ۴۵۳ میلیون باشند افزایش یافته است. چرا مردم شهرها را دوست دارند؟ شهرها مراکز فرهنگی، تجاری و جای بهتر برای زندگی اند. از سوی هم اگر از حقیقت نگذریم، شهرها مراکز شدید فقر نیز هستند.

برای این که شهرها را برای زندگی پایدار مساعد بسازیم، باید برای مردم خانه های مصوون بسازیم و تمام شهروندان خانه داشته باشند. ما می توانیم شهرک های معیاری را در روستاها داشته باشیم و آن را ارتقاء و بهبود بخشیم. ما می توانیم روی ترانسپورت عامه سرمایه گذاری کنیم، فضای سبز ایجاد کنیم و طیف های وسیع مردم را در برنامه ریزی های شهری دخیل کنیم. به این ترتیب ما چیزهای را که در مورد شهرها دوست داریم، حفظ کنیم و چیزهایی را که مطابق میل و نیازمندی های ما نیستند تغییر دهیم.

12- تولید و مصرف مسؤلانه

حصول اطمینان از الگوهای پایدار تولید و مصرف در شیوه تولید و مصرف نا برابری های فاحش در جهان وجود دارد برخی مردم مواد زیاد مصرف می کنند و برخی هم کم، اما بخش زیاد از مردم مقدار کم مواد را مصرف می کنند. در حدی که حتی نیازهای اولیه شان را مرفوع نه می کند. ما می توانیم، دنیایی ایجاد کنیم که هر کس بتواند به چیزی که برای زندگی نیاز دارد، دسترسی داشته باشد. منابع طبیعی مان را طوری حفظ کنیم که فرزندان مان و فرزندان فرزندان مان و نسل های بعدی بتوانند از آنها استفاده مؤثر کنند. دشواری رسیدن به این هدف این است که ما چگونه می توانیم از منابع طبیعی خود استفاده بهینه نمایم و زباله های زیانبار را به طریقه درست، دفع نمایم. زباله ها را در سطح جهان تا نیم کاهش دهیم و زباله های مان را با

راه اندازی تشبثات، کاهش و بازیافت کنیم و کشورهای که منابع شان را زیاد مصرف نه کرده اند، را کمک کنیم تا منابع شان را با مسؤولیت مصرف کنند.

13- اقدامات برای اقلیم

اقدام عملی فوری در قسمت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تأثیرات آن کشورهای جهان، شاهد اثرات شدید تغییرات اقلیمی اند. برخی از کشورهای، بیشتر از دیگران در تخریب اقلیم نقش دارند. میزان خسارات سالانه زلزله‌ها، سونامی، توفان‌ها و سیلاب‌ها به صدها میلیارد دالر می‌رسند. ما می‌توانیم این خسارات را با کمک کردن به کشورهای آسیب پذیر، مانند محاط به خشکه و کشورهای متشکل از جزایر، کاهش دهیم و به یک حوزه مقاوم مبدل کنیم.

امکان دارد که با اراده سیاسی و تدابیر تکنالوژیکی، بلند رفتن درجه حرارت را تا دو درجه سانتیگراد به تناسب قبل از دوره صنعتی شدن محدود سازیم. در صورتی که تأثیرات مخرب تغییرات اقلیم را متوقف کرده باشیم، تطبیق اهداف انکشاف پایدار، راه را برای تغییر اقلیم هموار می‌سازد. با اقدامات عملی و فوری می‌توانیم برچالش های اقلیمی فایق آییم.

14- زندگی زیر آب

استفاده منظم از منابع اقیانوسی و دریایی برای انکشاف پایدار بیش از 3 میلیارد انسان بخاطر معیشت خود وابسته به منابع گوناگون دریایی و ساحلی می‌باشند. اقیانوس ها در زندگی انسان ها اثرات قابل ملاحظه دارند. درجه حرارت، کیمیاوی بودن آب ها و جریان اقیانوس ها به زندگی انسان ها ارتباط تنگاتنگ دارد. ما امروز سوم حصة ذخایر ماهی را در جهان مشاهده میکنیم که بیش از حد، مورد استفاده معیشتی قرار می‌گیرند. افرادی که در نزدیکی دریاها و بحر زندگی می‌کنند، نمی‌توانند، بدون آن زندگی کنند. دریاها، حدود ۳۰ فیصد از کاربن دای اکساید را که انسان تولید می‌کند جذب می‌کند. انسان ها کاربن دای اکساید بیشتری نسبت به گذشته تولید می‌کنند. اسید دریاها از زمان آغاز انقلاب صنعتی 26% افزایش یافته است. اما نا امید نباشید! اهداف انکشاف پایدار، اهدافی برای مدیریت و حفاظت از زندگی زیر آب را تعیین کرده است که با به کاری گیری آنان می‌توانیم زندگی را رونق بیشتر بخشیم.

15- زندگی روی زمین

حفظ، ترمیم و ترویج استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرایی و لچ شدن و ضایعات متنوع دیگر زمین انسان ها و سایر حیوانات، زندگی شان متکی به امکانات روی زمین اند. زندگی در روی زمین به معنایی تغذیه از داده های غذایی، استفاده از هوای پاک و آب آشامیدنی می باشد. این امکان پذیر نیست، مگر این که منابع زمین مانند آب، هوا، خاک تحت کنترل باشد.

80% رژیم غذایی را نباتات گیاهی تشکیل میدهند، گیاهان 30% جنگلات سطح زمین را پوشانیده است و کمک میکند که آب و هوای زمین را پاک و متعادل نگه دارد. ناگفته نماند که زمین آشیانه برای میلیون ها نوع حیوانات نیز است. زمین های زراعتی 30-35 درجه در مقایسه با زمان های قدیم گسترش یافته و نسل حیوانات و پرندگان را رو به انقراض برده است.

ما میتوانیم این روند را تغییر بدهیم، خوش بختانه اهداف انکشاف پایدار در نظر دارد تا با حفاظت و باز گرداندن ایکوسیستم های زمینی مانند جنگل ها، تالاب ها، خشکی ها تا سال 2030 زمینه زیست مسالمت آمیز را مهیا سازد.

16- صلح/ عدالت و نهادهای نیرومند

حمایت جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه، ایجاد نهادهای مؤثر، حساسه و همه شمول در تمام سطوح

چطور یک کشور میتواند ترقی و پیشرفت کند؟ چطور مردم یک کشور میتوانند تغذیه خوب شوند، بیاموزانند، بیاموزند، کارکنند و تشکیل خانواده بدهند؟ آیا بدون صلح و امنیت این همه ممکن است؟ یک کشور چطور میتواند بدون عدالت، بدون حقوق بشر و بدون حاکمیت قانون صلح و آرامی داشته باشد؟ در حالی که برخی نقاط جهان از صلح و عدالت نسبی برخوردار اند، اما قسمی که دیده می شود، بخش های دیگر دنیا به دلیل درگیری های مسلحانه، جرم، شکنجه و استثمار که همه این پدیده ها مانعی بر سر راه توسعه می باشد، مواجه اند. در حالیکه هدف تأمین صلح و

عدالت برای تمام کشور یکسان است. مقصد اساسی اهداف انکشاف پایدار، کاهش خشونت در تمام اشکال بوده و پیشنهاد برای اینکه دولت‌ها وجوامع راه حل‌هایی ماندگار برای پایان درگیری و ناامنی را پیدا کنند، می‌باشد. این کار از طریق تقویت حاکمیت قانون، کاهش جریان فعالیت‌های غیر قانونی، سهمیم ساختن کشورهای مترقی در پروسه‌های حقوق بشری و تقویت حکومتداری می‌باشد.

17- مشارکت برای اهداف

اقدامات لازم در بسیج ساختن اراده جهانی، برای تطبیق اهداف انکشاف پایدار اهداف انکشاف پایدار بسیار بزرگتر از آن است که در یک فهرست کوتاه خلاصه گردد.

جهان امروز بیش از هر زمان دیگر به دهکده کوچک می‌ماند. از دهکده همواره با یکدیگر در ارتباط است و از مسایل یک درونی خود باخبر می‌شود. نقش فعال و انقلابی اینترنت، اقدامات مؤسسه‌های بین‌المللی و سیاحان را نباید در زمینه نادیده بگیریم. ما باید هم از نقش آنان در نزدیکی ملت‌ها سپاسگزار باشیم. توافق عمومی در مورد نیازمندی‌های مبتنی بر همکاری مشترک برای جلوگیری از تغییرات اقلیمی وجود دارد. اهداف انکشاف پایدار موضوع کوچک نیست، زیرا ۱۹۳ کشور در مورد این اهداف موافقت کرده‌اند.

باور کنید، وقتی ۱۹۳ کشور جهان بالای هر موضوعی توافق نظر داشته باشند، به یک هدف نهایی نایل خواهند آمد! در نهایت اهداف انکشاف پایدار راهی برای همکاری با یکدیگر است، تا ملت‌ها با هم یکجا بخاطر به بدست آوردن و نایل آمدن بر اهداف دیگر کار و تلاش مشترک نمایند!.